

19. Terminologia

Akord	umowa o dzieło oparta na zasadzie wynagrodzenia premiującego wydajność pracy – od francuskiego słowa <i>accord</i> = zgoda, patrz także taryfa.
ANSI	skrót od American National Standards Institute.
ASCII	skrót od American Standard Code for Information Interchange.
Bank czynników	podstawa cen materiałów, zaczerpnięta z ogólnie dostępnych cenników, tak jak i ceny robocizny bezpośrednio wybrane z umowy zbiorowej nie są same w sobie podstawą kalkulacji. Aby obliczyć poprawne ceny własne i ceny ofertowe należy wprowadzić do kalkulacji czynniki poprawkowe w postaci rabatów i narzutów. Do tego celu służy specjalny zbiór dalej nazywany „bankiem czynników”.
Binarny kod	kod oparty na systemie dwójkowym używającym tylko cyfr 0 i 1. System dwójkowy wprowadził filozof i matematyk Gottfried Wilhelm Leibnitz (1646 – 1716). Kod binarny jest podstawą pracy komputera.
CAD	skrót od Computer-Aided Design. Ogólne określenie oprogramowania do wykonywania rysunków.
CPM	skrót od Critical Path Method – system planowania na zasadzie sieci zależności.
CP/M	skrót od Control Program for Microcomputers. Oznaczenie systemu operacyjnego dla pierwszych mikrokomputerów z początków lat 80.
Cyklogram	graficzna metoda przedstawiania planów postępu robót. Działki robocze, na które się dzieli przedsięwzięcie, są przedstawiane jako „komórki”. Poprzez komórki przemieszcza się typy czynności wg wybranego wzoru. Typ czynności przyporządkowany danej komórce jest definiowany jako czynność. Typ czynności czerpie swoją zawartość z komórki i staje się czynnością. Graficznie przedstawia się następstwo komórek wzdłuż osi pionowej, podczas gdy oś pozioma przedstawia czas. Poszczególne czynności są przedstawiane

jako linie łamane, przechodzące ukośnie przez komórki. Nachylenie lini oddaje szybkość pracy. Szerokość niezbędnego frontu robót może być przedstawiona w formie dwóch linii równoległych zamiast jednej linii symbolizującej czynność.

Dualizm

od łacińskiego *duo* = dwa. Filozoficzny pogład, wg którego świat składa się z dwóch niezależnych od siebie i nawzajem się wykluczających substancji: duchowej i materialnej.

EBCDIC

skrót od Extended Binary Coded Decimal Interchanged Code. System oznakowania dwójkowego dla komputera. Alternatywa dla ASCII.

Elementów, metoda

to samo co „metoda komórkowa”.

Faseta

od francuskiego *facette*, zdrobnienia od *face* = „twarzyczka”. Słowo „faseta” jest używane w teorii klasyfikacji i kodowania do określenia pojęć, które można rozpatrywać z różnych punktów widzenia, aspektów. Na przykład – skończona część budynku może być rozpatrywana jako zbiór zasobów (materiałów, robocizny, sprzętu), jako zbiór różnych rodzajów robót (branży) lub zbiór poszczególnych części budynków.

Gantt'a, diagram

graficzne przedstawienie harmonogramu robót. Oś pozioma przedstawia czas. Wzdłuż osi pionowej nanoszone są poziome linie przedstawiające czynności. Długość linii przedstawia czas trwania czynności zgodnie ze skalą osi czasu.

Klasyczna, metoda

oznaczenie metody przygotowywania opisów robót i przedmiarów za pomocą komputera. Hasłem wywoławczym danych jest kod ogólny, który niesie tekst pozycji opisowej. Inne kody są traktowane jako informacje dodatkowe.

Klawisz funkcyjny

specjalny klawisz klawiatury komputera. Autorzy i użytkownicy oprogramowania mogą przypisać do takich klawiszy określone funkcje i upraszczać obsługę komputera.

Komórka

część budynku lub konstrukcji inżynierskiej, nadająca się jako technologicznie ograniczone i dobrane miejsce pracy dla brygady roboczej. Ogólne oznaczenie fizycznie ograniczonych części przedsięwzięcia, jak blok, poziom, pomieszczenie, rów, studzienka, ciąg rur, ciąg kabli itp.

<i>Komórkowa metoda</i>	metoda obmiaru polegająca na systematycznym obliczeniu ilości komórek. Zawartość komórek ustala się uprzednio.
<i>Macierz wykopów</i>	opis i przedmiar wykopów (rowów) pozwalający na pełen przegląd robót przy wykonaniu każdego wykopu. Analogia do macierzy pomieszczeń używanych przez architektów do opisu wykończenia wnętrza.
<i>Metafizyka</i>	od greckiego „ <i>ta meta ta fysika</i> ”, to co następuje po księgach Arystotelesa „Fizyka”. Pierwotny tytuł nadany następnemu dziełu. Dziedzina wiedzy o bycie jako takim. Także dziedzina filozofowania zajmująca się pojęciami niedostępnymi doświadczeniu, pozazmysłowymi.
<i>Mnemotechnika</i>	od grackiego „ <i>mneme</i> ”, pamięć, i „ <i>tekhné</i> ”, sztuka, sztuka zapamiętywania. Ułatwienie zapamiętywania poprzez użycie systemu lub środka pomocniczego.
<i>Mnemotechniczny kod</i>	system kodów zbudowany w sposób, który pozwala domyślić się na podstawie układu kodu co zawiera kodowana informacja.
<i>Numerów pozycji, metoda</i>	oznaczenie metody przygotowywania opisów robót i przedmiarów za pomocą komputera. Hasłem wywoławczym danych jest zestaw kodów specjalnych określonych przez użytkownika jako «numer pozycji». Inne kody są traktowane jako informacje dodatkowe.
<i>Pakiet zasobów</i>	zestaw zasobów, logicznie podporządkowany pozycji w opisie robót, lub dokumencie przetargowym. Zasoby w pakiecie są tak dobrane, że zapewniają wykonanie jednostki produktu częściowego określonego w pozycji opisu. Pakiety zasobów są podstawą kalkulacji przetargów wykonywanej z użyciem komputera.
<i>PC</i>	skrót od Personal Computer, osobisty komputer.
<i>PERT</i>	skrót od Project Evaluation and Review Technique – system planowania na zasadzie sieci zależności.
<i>Puste (pole)</i>	to samo co „nic”, kod wyrażony „przerwą” (spacją). Oprogramowanie może szukać danych i wykonywać operacje na „pustym” kodzie.

<i>Przyporządkowanie zasobów</i>	przy obliczaniu przetargów określa się jakie zasoby są konieczne do wykonania jednostki robót opisanej w każdej pozycji dokumentu przetargowego. Czynność tę określa się jako „przyporządkowanie zasobów” do pozycji opisu. Zasoby są przywoływane ze zbioru zasobów – cenników robocizny, materiałów i sprzętu – w formie pojedynczych pozycji lub pakietów zasobów.
<i>Record</i>	zapis. Określenie elementarnej informacji w zbiorze danych zapisanych w komputerze.
<i>Record lay-out</i>	struktura zapisu określająca rozkład informacji wewnątrz elementarnej zapisu.
<i>Rozłożony zestaw zasobów</i>	pełen wykaz operacji roboczych, materiałów i sprzętu obliczonych w wyniku kalkulacji. Zasoby przedstawione w tym wykazie są rezultatem pomnożenia ilości robót zawartych w opisie przez ilości jednostkowe wskazane w pakietach. „Rozłożony zestaw zasobów” przedstawia kompletny opis budowli za pomocą elementów zgrupowanych wg fasety „zasoby”, na równi z opisem ułożonym wg części budowli, lub wg produktów częściowych. Patrz także „faseta”.
<i>Sieć</i>	system współpracujących elementów. Pojęcie używane przy opracowywaniu harmonogramów – czynności ułożone w sieć.
<i>Taryfa</i>	z arabskiego / francuskiego <i>tariff</i> = publiczny cennik. Taryfa akordowa = umowa zbiorowa między Związkiem Pracodawców i Związkami Zawodowymi.
<i>Trychotomia</i>	z greckiego: trójdzielność.
<i>Zasób</i>	środek podstawowy do produkcji, niezbędny dla wytworzenia produktu częściowego. Zasoby obejmują: robociznę, materiały, sprzęt i zarządzanie.

20 Załączniki

Następne strony zawierają trzy załączniki:

- Pełny przekład normy norweskiej NS 3451 – patrz strony 225 – 229.
- Przekład spisu treści i fragmentów normy norweskiej NS 3420 zaczerpniętych z 1 i 2 tomu. Spis treści daje pewne wyobrażenie o zasięgu normy – patrz strony 230 – 233.
- Przekład spisu treści normy norweskiej NS 3421. Spis treści daje pewne wyobrażenie o zasięgu normy – patrz strony 234 – 235.

Norweska Rada Normalizacji w Budownictwie (NBR) ofiarowała polskiemu budownictwu Normy Norweskie NS 3451, NS 3420 i NS 3421, i udzieliła zezwolenia na ich przełożenie na język polski.

Czytelnicy zainteresowani pełnym przekładem NS 3420 mogą otrzymać dalsze informacje pod adresem:

Politechnika Wrocławska
Wydział Architektury
Zakład Konstrukcji i Budownictwa Ogólnego
ul. B. Prusa 53/55
PL 53-317 WROCLAW
tel. (71) 20 65 22
fax (71) 21 24 48

Uwaga: Stron 225÷235 nie zamieszczono w niniejszej publikacji elektronicznej. Przewiduje się zamieszczenie polskich wersji zarówno NS 3451 jak i NS 3420 w postaci elektronicznej na tej samej stronie internetowej. Do tego czasu zainteresowani są proszeni o kontakt pod wyżej podanym adresem.